

**Міністерство освіти і науки України
Хмельницька обласна рада
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Комунальний заклад вищої освіти «Вінницький
гуманітарно-педагогічний коледж»
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»**

**Сучасна дитяча та юнацька література:
реалії і перспективи**

*Збірник матеріалів
III Всеукраїнської науково-практичної конференції*

15 квітня 2025 р.

Хмельницький – 2025

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
(протокол № 7 від 25 червня 2025 р.)*

Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасна дитяча та юнацька література: реалії і перспективи». (Хмельницький, 15 квітня 2025 р.). Хмельницький: ХГПА, 2025. 202 с.

Рецензенти:

Каленюк Світлана, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського

Павлішена Людмила, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови і літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

У даному посібнику розкривається зміст основних літературознавчих термінів та понять, які характеризують специфіку художньої літератури, своєрідність літературного процесу як в українській, так і зарубіжній літературі.

© Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, 2025

ЗМІСТ

АНДРУШКО АНЖЕЛА. ВИДОВА, ЖАНРОВО-ТЕМАТИЧНА, ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНА СПЕЦИФІКА ТА ФУНКЦІЇ СУЧАСНОЇ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	7
БАТИЩЕВА ТЕТЯНА. ФУНКЦІОНУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У ТВОРАХ ДЛЯ ДІТЕЙ (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТІ ЗІРКИ МЕНЗАТЮК «ЯК Я РУЙНУВАЛА ІМПЕРІЮ»)	10
БОНДАРЄВА КАРИНА. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ ІРЕН РОЗДОБУДЬКО	13
БОРІСОВА КАТЕРИНА. ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ЩО ЧИТАЄМО?	15
ВАКОЛЮК ТЕТЯНА. БІБЛІОТЕЧНИЙ КВЕСТ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД МОТИВАЦІЇ ДО ЧИТАННЯ СЕРЕД ШКОЛЯРІВ	18
ВАСИЛЕВИЧ ІННА, КОСТЮК ТЕТЯНА. МЕТОДИКА РОБОТИ З ТЕХНОЛОГІЄЮ «СТОРИТЕЛІНГ» НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	21
ВАСИЛИШИН ОЛЕГ, ДОБЕРЧАК МАРІАННА. БОРИС ХАРЧУК У ПОЛКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ	28
ВЕРХНЯЦЬКА ОЛЕНА. КОНФЛІКТ ПОКОЛІНЬ ТА ЕВОЛЮЦІЯ БАТЬКІВСЬКОЇ ЛЮБОВІ В РОМАНІ ЧАРЛЬЗА ДІККЕНСА «ДОМБІ Й СИН» (ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ)	31
ВІРСТА СВІТЛАНА. ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОГО ЦИКЛУ	34
ВОЛКОВА КАТЕРИНА. ФІЛОСОФСЬКА СПРЯМОВАНІСТЬ КАЗКИ АНТУАНА ДЕ СЕНТ-ЕКЗЮПЕРІ «МАЛЕНЬКИЙ ПРИНЦ»	37
ГАВРИЛЯНЧИК АННА. СУЧАСНІ МОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	40
ГЛАДКА ІРИНА. МОВНОСТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ДРАМАТУРГІЇ (НА МАТЕРІАЛІ П'ЄСИ АНАТОЛІЯ КРИМА «ШУРИ-МУРИ»)	43
ГОНЧАР АННА. ЯК СЕРІАЛИ ЗМІНЮЮТЬ НАШЕ УЯВЛЕННЯ ПРО ЛІТЕРАТУРНІ ТВОРИ	48
ГРОМОВА ЮЛІЯ. ФЕМІНІСТИЧНІ НАРАТИВИ У ПІДЛІТКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ	51
ДАВИДЧЕНКО ІННА. ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА: САМОБУТНІЙ ФЕНОМЕН В ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ ЛІТЕРАТУРИ	54
ДЕМИДЮК ДАРИНА. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ ПІДХОДИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	57
ЗЮЗИНА ОЛЕКСАНДРА. РОЛЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В	

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПАЛІТРИ ДИТЯЧОГО ЧИТАННЯ	60
КАЧАК ТЕТЯНА. СУЧАСНІ УКРАЇНСЬКІ ІСТОРИКО-ПРИГОДНИЦЬКІ ПОВІСТІ ТА РОМАНИ ДЛЯ ЮНИХ: КЛАСИФІКАЦІЯ	63
КОМАР РУСЛАНА. СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК МЕТОД СТИМУЛЮВАННЯ ВИВЧЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ	66
КОНДРАТЮК СОФІЯ. ПСИХОЛОГІЧНА МОТИВАЦІЯ ВЧИНКІВ ГЕРОЯ У ПОВІСТІ ІРЕН РОЗДОБУДЬКО «АРСЕН» ЯК ВИЯВ ГЛИБОКОГО ВНУТРІШНЬОГО КОНФЛІКТУ	70
КРИЩУК ВАЛЕНТИНА. СЕМАНТИЧНА СПЕЦИФІКА ОНІМІВ У ПОВІСТІ-КАЗЦІ «ДИВОВИЖНІ ПРИГОДИ В ЛІСОВІЙ ШКОЛІ» ВСЕВОЛОДА НЕСТАЙКА	75
КУРЛЯНЦЕВА ІННА. АВТОРСЬКА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ХРИСТІЯНСЬКО-РЕЛІГІЙНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ У КАЗЦІ ІГОРА КАЛИНЦЯ «ВЕРТЕП МАЛЕНЬКОГО ХЛОПЧИКА»	81
ЛАБУТІНА МАРІЯ. МЕТОДИ ПРОЄКТНОГО ПІДХОДУ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРИ: ПЛЕЙКАСТ, СТРІЧКА-ЧАСУ ТА КІНОСТРІЧКА, ІНСТАГРАМ-СТОРІНКИ ЛІТЕРАТУРНОГО ГЕРОЯ	83
ЛЕГЕНЧУК ОЛЕКСАНДРА. ТЕНДЕНЦІЇ ЖАНРОВОГО СИНТЕЗУ ПРИГОДНИЦЬКО-ПЕРИПЕТІЙНОГО СЮЖЕТУ Й КАЗКОВОГО ЗМІСТУ В ПОВІСТІ-КАЗЦІ ЛАРИСИ ПИСЬМЕННОЇ «ТАМ, ДЕ ЖИВЕ СИНЯ ЛАСТІВКА»	86
ЛУКАШЕНКО СОФІЯ. ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ КАЗОК	90
МАСЛО ОЛЬГА, ВАСЯНОВИЧ НАДІЯ. ТЕХНОЛОГІЇ АКТИВНОГО НАВЧАННЯ ЩОДО ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ЛІТЕРАТУРИ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 035 ФІЛОЛОГІЯ	92
МАХОВСЬКА СВІТЛАНА. ПРОБЛЕМА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДИТИНИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТІ ОКСАНИ РАДУШИНСЬКОЇ «ЩОДЕННИК СЛАВКА ХОРОБРИКА»)	96
МИХАЙЛОВСЬКА ОЛЕНА. ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ РОМАНУ МАРИНИ ПАВЛЕНКО «ЩОДЕННИК ЗАКОХАНОЇ ІДІОТКИ»	100
НІКІТОВА ІННА. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ДРУЖБИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СЕРІЇ ДИТЯЧИХ ПРИГОДНИЦЬКИХ ОПОВІДАНЬ ПИСЬМЕННИКА-ЕМІГРАНТА ДМИТРА НІТЧЕНКА	107
ОЛЕКСЮК ОЛЕКСАНДРА. ЯК ЗМІНИЛИСЯ ЛІТЕРАТУРНІ УПОДОБАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ У ХХІ	116
ОСАПАТЕНКО ВЕРОНІКА, КАЛЕНЮК СВІТЛАНА	

СПЕЦИФІКА СЛЕНГОВОЇ ЛЕКСИКИ В МОЛОДІЖНОМУ МОВЛЕННІ (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТІ О. ДУМАНСЬКОЇ «ШКОЛЯРКА З ПЕРЕДМІСТЯ»)	119
ОСТАПЧУК ВАЛЕРІЯ. ТРАДИЦІЙНІ ФОРМИ РОБОТИ НА УРОЦІ ВИВЧЕННЯ ТВОРУ ЯРОСЛАВА СТЕЛЬМАХА «МИТЬКОЗАВР ІЗ ЮРКІВКИ АБО ХИМЕРА ЛІСОВОГО ОЗЕРА» У 6 КЛАСІ	124
ПАВЛІШЕНА ЛЮДМИЛА. МІФОПОЕТИЧНИЙ ЧАСОПРОСТІР У ПОВІСТІ ОЛЕКСІЯ ГЕДЕОНОВА «КИЇВ. ЗВІР ДЛЯ ДІНИ»	128
ПЕТРЕНКО ДАРІЯ, КИКИЛИК АЛІНА. РОЗВИТОК МОВЛЕННЄВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	134
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ІЛЬЧЕНКО АНЖЕЛА. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДИТЯЧОГО СПРИЙНЯТТЯ РЕАЛЬНОСТІ В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ	137
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, КУЗЄВА СОФІЯ. АНАЛІЗ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ ГОЛОВНИХ ГЕРОЇВ У РОМАНАХ ДЖОНА ГРІНА	140
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ПОХИЛЮК АНАСТАСІЯ. ТВОРЧІСТЬ МАРІЇ МАТІОС В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	143
ПРИЙМАЧУК КАТЕРИНА. ТЕНДЕНЦІЇ ЖАНРОВОГО СИНТЕЗУ ДЕТЕКТИВНОГО СЮЖЕТУ Й КАЗКОВОГО ЗМІСТУ В ПОВІСТІ-КАЗЦІ «НОВОРІЧНА ІСТОРІЯ ПРО ДВЕРІ, ЯКИХ НЕМА, І ПРО ТЕ, ЯК ІНОДІ КОРИСНО ПОМИЛЯТИСЯ НОМЕРОМ» ІРИНИ ЖИЛЕНКО	146
ПРОВОРНА ІННА. ЖАНРОВО-ТЕМАТИЧНЕ РОЗМАЇТТЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ	150
РИЛЬЦЕВА СОФІЯ. ХУДОЖНІЙ СВІТ НОВЕЛИ ІРИНИ САВКИ «РІЗДВО П'ЯТДЕСЯТ П'ЯТОГО»	153
РОГУЛЯ КАТЕРИНА. МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО- ЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ОПОВІДАННЯ ОКСАНИ САНАТОВИЧ «ПАНІ БУДЬЛАСКА ТА ВУЙКО ПАМПУЛЬКО»	155
РОМАНОВА ІРИНА. ЧАС І ПРОСТІР У НОВЕЛІ ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ «ОМНЯЦАЙ»	158
СЛІВІНСЬКА МАРІЯ. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (НА МАТЕРІАЛІ ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ОПОВІДАННЯ «ВЛАСТИТЕЛЬКО, ЗАХИСТИ!» ОЛЬГИ САЛІПИ)	160
СЛЮЗКО ВАЛЕНТИНА. ЗАСОБИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	163
СТАРОСТЕНКО ВЕРОНІКА. ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ	

ВИВЧЕННЯ ПРИГОДНИЦЬКО-ДЕТЕКТИВНОЇ ПОВІСТІ «ТАЄМНИЦЯ КОЗАЦЬКОЇ ШАБЛІ» ЗІРКИ МЕНЗАТЮК	167
СУБОТОВСЬКА МАРІЯ, ШЕМЕТ ОЛЬГА. ФОРМИ І МЕТОДИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	170
ФІЛІНЮК ВАЛЕНТИНА. ЛІНГВОПОЕТИКА ЛІТЕРАТУРНИХ КАЗОК НАТАЛІЇ ПОЛІЩУК (НА МАТЕРІАЛІ ЗБІРКИ «ДОБРІ ДІТИ»)	174
ЦИБУЛЬКО АНГЕЛІНА. ТВОРЧІ ВИМІРИ Й ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ СУЧАСНОЇ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ	178
ЧАЙЧУК ДАНА. ХУДОЖНЄ ВТІЛЕННЯ ФІЛОСОФІЇ ЖИТТЯ У РОМАНІ Д. ДЕФО «РОБІНЗОН КРУЗО»	182
ШВЕЦЬ ТЕТЯНА. ГУМОР ТА ІРОНІЯ ЯК НАРАТИВНІ СТРАТЕГІЇ У ТВОРЕННІ СЮЖЕТНО-ОБРАЗНОЇ ПАРАДИГМИ ЗБІРКИ ОПОВІДАНЬ ЮРІЯ НІКІТІНСЬКОГО «ДИВНІ ПРИГОДИ (НЕ) ДИВНОЇ ВЧИТЕЛЬКИ»	187
ШИЛПУН АНАСТАСІЯ. СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ПЛАТФОРМА ДЛЯ ПРОМОЦІЇ ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	194
ШПОРТУН ІВАННА. РОЛЬ ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ У СТАНОВЛЕННІ НАЦІОНАЛЬНОГО САМОУСВІДОМЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	197
ЯРМІЙ АНГЕЛІНА. СИМВОЛІКА ОБРАЗУ В ПОЕЗІЇ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА	200

Похилюк Олена,
кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри української
філології Комунального закладу вищої
освіти «Вінницький гуманітарно-
педагогічний коледж»

Ільченко Анжела,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності 014 Середня
освіта (Українська мова і література)
Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний
коледж»

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДИТЯЧОГО СПРИЙНЯТТЯ РЕАЛЬНОСТІ В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Анотація: У статті розглядаються психологічні аспекти дитячого сприйняття дійсності в художній літературі. Розглядається формування дитячого світогляду крізь призму емоційних переживань та взаємодії з навколишнім світом. Автор аналізує, як письменники зображують дитячі світи, зосереджуючи увагу на психологічних конфліктах та емоційних реакціях персонажів. Підкреслюється роль драматичних ситуацій у розкритті психологічного потенціалу дитини та формуванні її особистості.

Ключові слова: дитяче сприйняття, психологія дитинства, світогляд, емоційні переживання, дитяча література, формування особистості, психологічні конфлікти, емоційний розвиток, дитячий досвід.

Вивчення психологічних аспектів дитячого сприйняття реальності є надзвичайно важливим у літературознавстві, оскільки воно дозволяє глибше зрозуміти, як діти інтерпретують навколишній світ. У романах, що фокусуються на дитячій перспективі, автори вміло передають емоції, переживання та думки своїх героїв, що відображає складну й багатогранну природу дитячого досвіду. Завдяки цим творам читачі отримують можливість заглянути в психічний світ дітей, в якому реальність сприймається через призму чуттєвих вражень та внутрішніх переживань.

Психологи вважають, що переживання є первинними сигналами, які свідчать про освоєння дитиною світу та формування її свідомості. Такі переживання можна трактувати як внутрішній психічний механізм, що організовує орієнтацію дитини в навколишньому середовищі, а також формує її адаптивну поведінку й особливості свідомості. В основі переживань лежить здатність дитини реагувати на світ через позитивні або негативні емоції, що забезпечує її причетність до оточення в цілому. Емоційне сприйняття дитини є відкритим до нескінченних змін і розвитку, водночас світ навколо неї системно організований, що дозволяє виявити джерела дитячих переживань та зрозуміти основні координати цього складного процесу [2, с. 16].

І. Біла зазначає, що світогляд дитини – це усвідомлена, логічна та продумана система поглядів на навколишній світ, яка розвивається з плином часу й зростанням особистості. Він формується під впливом різноманітних чинників, таких як сімейне виховання, культурне середовище, освітні інституції, взаємодія з однолітками та інші соціальні контексти. На початкових етапах життя, особливо в новонароджених, світогляд ще не існує; у дитини відсутнє навіть найпримітивніше «Я». Вона не має здатності усвідомлено сприймати й аналізувати свою дійсність, оскільки формування особистості ще не відбулося [1, с. 6].

О. Дмитренко наголошує, що світогляд – це не лише сукупність об'єктивних знань, а складний процес, у якому поєднуються розумові конструкції та емоційні переживання. Формування світогляду відбувається на перетині раціонального мислення й емоційного сприйняття, що разом впливає на наше розуміння світу [3, с. 297].

Що стосується емоційного сприйняття світу дитиною, важливо синтезувати її внутрішнє, суб'єктивне ставлення до навколишнього: до людей, навколишніх явищ та до самого факту власного існування. Цей синтез допомагає формувати більш глибоке й комплексне розуміння світу, дозволяючи дитині не лише відчувати, але й осмислювати своє місце в ньому [7, с. 42].

Змістовний світогляд формується поступово, починаючи з раннього дитинства, коли діти намагаються зрозуміти навколишній світ через ігри, спостереження та взаємодію з дорослими. Вони вбирають у себе інформацію, інтерпретуючи її на основі власних переживань та емоцій. Завдяки цій інтерактивній діяльності дитина розвиває критичне мислення, формує уявлення про себе та своє місце в суспільстві. Вона навчається робити висновки на основі спостережень, що є основою для формування стійких поглядів та переконань.

Загалом світогляд тісно пов'язаний із чуттєвими переживаннями, що формуються в результаті взаємодії людини з навколишнім середовищем. Це стосується як почуттів задоволення, так і незадоволення реальністю, що її оточує. Залежно від цих емоційних переживань, у людини можуть розвиватися різні типи світогляду: оптимістичний або песимістичний, догматичний чи скептичний [6, с. 542].

Крім того, світогляд глибоко переплітається з особистими переконаннями, які стають основою духовної культури індивіда та визначають його сутність і життєві позиції. Такі переконання формують систему цінностей, що впливають на поведінку та рішення людини в різних ситуаціях.

Т. Лопушан підкреслює, що автори, які майстерно зображують дитячий світ, часто акцентують на місці дитини в суспільстві, її соціальному статусі, стилі життя, а також взаєминах з дорослими та ровесниками. Письменники не лише описують зовнішні аспекти дитинства, але й заглиблюються в психологічні конфлікти, що виникають у житті молодих героїв, завдяки чому досягають глибшого розуміння внутрішнього світу дітей і мотивів їхньої поведінки [5, с. 153].

Автори часто створюють ситуації, що є викликом для дітей, розміщуючи своїх персонажів у драматичних обставинах, які виникають несподівано. Це дозволяє не тільки випробувати характер героя, але й дослідити його духовний потенціал. Такий підхід сприяє формуванню глибшого розуміння психології дітей, їхньої реакції на виклики, а також емоційного спектра, з яким їм доводиться стикатися. Драматичні ситуації стають каталізатором для розкриття їхньої сили, вразливості та здатності адаптуватися до змін, в той час, як письменники через ці конфлікти передають складність та багатогранність дитячого досвіду.

С. Ковпик наголошує на тому, що процеси сприйняття, оцінки та розуміння дійсності формуються в дитинстві, що є ключовим періодом у розвитку особистості. «Сенсорні враження, які отримує дитина, стимулюють її свідомість і поступово насичують інформацією про навколишній світ. Тому вивчення ставлення дітей до дійсності є предметом уваги не лише психологів, а й письменників. Літератори намагаються художньо відтворити дитячий світ, передати емоції та настрої дітей, а також розкрити унікальні механізми сприйняття реальності, властиві кожній дитині» [4, с. 95].

Отже, у романах, які детально розглядають психологічні аспекти дитячого сприйняття, можна спостерігати, як автори вміло моделюють світ дитини, порушуючи питання її емоційної та психологічної реакції на події навколо. Через призму дитячого погляду читач отримує можливість заглянути в складний і багатогранний світ, в якому емоції, переживання та враження грають вирішальну роль у формуванні особистості. Дослідження таких аспектів допомагає краще зрозуміти, як діти оцінюють та інтерпретують події, і яким чином це впливає на їхнє майбутнє сприйняття світу.

Список використаних джерел:

1. Біла І. М. Світосприймання: основи і передумови у дошкільному віці : *Актуальні проблеми психології* : зб. наук. праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. 2013. Т. VI: Психологія розвитку дошкільника. Вип. 9. С. 4–13.
2. Біла І. М. Формування світогляду дитини в умовах сімейного виховання. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2016. № 7. С.15–20.
3. Дмитренко О. А. Світогляд як соціально-культурний феномен. *Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка. Педагогічні науки*. 2011. № 15 (226). Ч. 2. С. 293–300.
4. Ковпик С. Дитяча свідомість в умовах голокосту (на матеріалі роману Дж. Бойна «Хлопчик у смугастій піжамі»). *Літературний образ дитинства в часи кризи XX–XXI ст.* / наук. ред. К. Якубовської-Кравчик. Варшава, 2021. Вид. 1. С. 95–104.
5. Лопушан Т. В. Особливості розкриття проблеми ініціації дитини в українській новелістиці порубіжжя XIX–XX століть. *Актуальні проблеми слов'янської філології. Серія : Лінгвістика і літературознавство* : Міжвуз. зб. наук. ст. 2009. Вип. XXI. С. 149–156.

6. Тітов І. Г. Деякі аспекти образу Я та ідентичності сучасних юнаків. *Актуальні проблеми психології* : Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. 2015. Том XI. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. Вип. 15. С. 531–538.

7. Тітов І. Г. Життєдіяльнісні контексти особистісного самовизначення в юнацькому віці. *Науковий вісник Херсонського державного університету, серія «Психологічні науки»*. 2015. Вип. 1. Т. 2. С. 39–45.

Похилюк Олена,
кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри української
філології Комунального закладу вищої
освіти «Вінницький гуманітарно-
педагогічний коледж»

Кузєва Софія,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності 014 Середня
освіта (Українська мова і література)
Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний
коледж»

АНАЛІЗ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ ГОЛОВНИХ ГЕРОЇВ У РОМАНАХ ДЖОНА ГРІНА

Анотація: У статті аналізуються особливості зображення взаємозв'язків між персонажами у романах Джона Гріна «Провина зірок» та «У пошуках Аляски». Аналізується, як Грін майстерно використовує стосунки між героями для розкриття складних тем, таких як кохання, дружба, втрата та особистісний розвиток. Особлива увага приділяється аналізу діалогів та спільних переживань персонажів, що дозволяє показати глибину та реалістичність їхніх взаємин.

Ключові слова: підліткова психологія, соціальна динаміка, психологічна травма, особистісний розвиток, літературний аналіз.

Сучасний американський письменник Джон Грін надзвичайно популярний у всьому світі. Його навіть вважають культовим. І хоч Грін називає літературу любов'ю свого життя, він більше, ніж письменник. Джон Грін — широковідомий відеоблогер, засновник субкультури для підлітків, популяризатор науки й освіти, філантроп. Але найголовніше, що він знає й відчуває сучасного тинейджера, розуміє його проблеми, чує його голос, поважає його розум і вразливість і закликає інших робити те саме.